

ПОЛОНІЙНА АКАДЕМІЯ В ЧЕНСТОХОВІ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ В ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОМУ КОНТЕКСТІ

**Матеріали I-ї Міжнародної
науково-практичної конференції**

19 – 20 листопада 2015 року

AKADEMIA POLONIJNA W CZĘSTOCHOWIE
UNIWERSYTET NARODOWY W UŻHORODZIE
RADA MŁODYCH NAUKOWCÓW
PAŃSTWOWY UNIWERSYTET PEDAGOGICZNY
IMIENIA IWANA FRANKI W DROHOBYCZU
RADA MŁODYCH NAUKOWCÓW

WSPÓŁCZESNE TRENDY ROZWOJU EDUKACJI I NAUKI W KONTEKŚCIE INTERDYSCYPLINARNYM

**Materiały I Międzynarodowej Konferencji
Naukowo-Praktycznej**

19 – 20 listopada 2015 roku

Ченстохова – Ужгород – Дрогобич
Częstochowa – Użhorod – Drohobycz
Посвіт
2015

Рекомендовано до друку Вченою радою Полонійної академії в Ченстохові
(протокол № 8 від 27 серпня 2015 року)

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43
С 91

Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті : Матеріали І-ї Міжнародної науково-практичної конференції, 19 – 20 листопада 2015 року / [редактори-упорядники: І. Зимомря, В. Ільницький]. – Ченстохова – Ужгород – Дрогобич : Посвіт, 2015. – 236 с.
ISBN 978-617-7235-86-5

Видання містить доповіді І-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства та літературознавства, мистецтвознавства, історичних, природничих та економічних наук, біології, екології, охорони навколишнього середовища, туризму, фізичного виховання та реабілітації. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Редакційна колегія:

Кринські А. – д-р габ., професор
Пантюк М.П. – доктор педагогічних наук, професор
Палінчак М.М. – доктор політичних наук, професор
Зимомря І.М. – доктор філологічних наук, професор
Ільницький В.І. – кандидат історичних наук, доцент
Бриндзя І.В. – викладач кафедри екології та географії
Дмитрів І.І. – кандидат філологічних наук, доцент
Жигайло О.О. – кандидат психологічних наук, доцент
Жовтані Р.Я. – кандидат філологічних наук, доцент
Малаховська Т.О. – кандидат хімічних наук, старший науковий співробітник
Пагута М.В. – кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензенти:

Астаф'єв Олександр Григорович – доктор філологічних наук, професор кафедри теорії літератури, компаративістики і літературної творчості Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Борисов Вячеслав Вікторович, доктор педагогічних наук, професор Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Скотна Надія Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри практичної психології, ректор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

ISBN 978-617-7235-86-5

© В. Ільницький, І. Зимомря, 2015
© Посвіт, 2015

Яскевич О., Зимомря М. Система форм звертання	54
Яценко А., Яценко Г. «Для одного народу – один правопис»	55

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Александрович Т. Розуміння добра і зла в українській літературі XVII ст.	56
Баланко В. Естетичні принципи романтизму як літературного напрямку	58
Вишневська М. Специфіка діалогу у романі Джейн Остін «Гідність і Гонор»	59
Голомідова Л. Мала проза Роберта Музіля: національний образ у новелі «Гріджія»	60
Гонсалес-Муніс С. Розвінчання традиційної моделі шлюбу в поезії Енн Секстон, Сильвії Плат, Едрієнн Річ.....	62
Дмитрів І. Символіка води у поезії Богдана-Ігоря Антонича	63
Жовтані Р. Діалектика «свого-чужого» / «чужого-свого» у німецькомовній малій прозі.....	64
Зимомря І. Наративна конфігурація новелістики Артура Шніцлера	66
Зимомря М. Листи до Івана Франка – вагомий причинок у становленні діалогу культур та взаємодії творчих особистостей	68
Кемінь-Врабель О. Творчість Анджели Картер як взірєць англomовної літератури «магічного» реалізму	69
Лазірко Н., Олексин Н. Творчість Стефана Георге в рецепції Володимира Державина.....	71
Манько Р. Поезія Збігнева Герберта в контексті супрематизму Казимира Малевича	72
Новак С. Оповідання Олександра Довженка «Мати»: актуалізація авторського концепту.....	73
Рашкі Н. Психологізм роману «Таємний сад» Ф. Г. Бернет	75
Свінцова І., Зимомря О. Авторська рефлексія та її роль у словесно-поетичній образності художнього тексту	77
Тьопенко Ю. Україно-англійський літературний діалог: історія, стан, перспективи.....	78
Угляр Л. Елементи магічного реалізму у прозі Тоні Моррісон.....	80
Черкашина Т. Часова організація мемуарно-автобіографічного твору.....	81

ПЕДАГОГІКА

Батурин С. Використання засобів мережевих технологій в системі вищої освіти.....	83
Білецька Л., Білецький Р. Інтерактивне навчання як запорука зростання навчальних досягнень учнів початкової школи.....	84
Блудова Ю. Національні культурні надбання як один із чинників формування художньо-естетичного смаку.....	85
Борисов В., Борисова С. Взаємозв'язок між самоставленням керівника навчального закладу і професійною ідентифікацією	87
Бурунова О. Основні тенденції розвитку освіти і науки Польщі в умовах світової глобалізації	88
Валєєв Р. Первинна професійна підготовка патрульних поліцейських у сучасній Україні: недоліки та переваги.....	89
Васьківська Г. Міжпредметність як необхідна умова модернізації змісту освіти	91
Васьківська О. Формування вмінь діалогічного спілкування в умовах інтердисциплінарності... ..	92
Висоцька О. Впровадження нової концепції викладання іноземних мов у ВНЗ	94
Гайдук С. Методика розвитку англomовної аудитивної компетенції дітей старшого дошкільного віку.....	95
Галів М. Ліберальні ідеї в історико-педагогічних працях Дмитра Багалія	97
Гевко І., Гусак Н. Імідж як спосіб професійної соціалізації вчителя технологій	99
Герасименко І. Досвід дистанційного підвищення кваліфікації викладачів Черкаського державного технологічного університету	100
Герасимчук В. Розвиток освіти на Закарпатті у міжвоєнний період.....	101

Що хотів донести до вдумливого читача підневільний О. Довженко, вмонтовуючи у свій знаменитий твір абсурдні в прямому сенсі і символічні в переносному слова, звернені до селянки-матері: «Були ви комуністкою чи ні? Чи був у вас партійний квиток? Напевно, не було. Але зерно, посіяне великим сіятелем Леніним, зійшло і виросло у вашому серці. Хай же знає весь світ, як висіли ви, мамо, на старій груші за *други своя* у велику всесвітню війну в українському кривавому селі на Україні кривавій» [1, 335]. Тільки сліпець не побачить прямого причинно-наслідкового зв'язку між символічними партійним квитком і Ленінським зерном в серці, з одного боку, та реальним «українським кривавим селом в Україні кривавій» – з іншого. Тільки той, хто не захоче, не відчує сарказму автора (все життя цькованого за український націоналізм як найвищу форму патріотизму), не задумується над тим, для кого і для чого у тексті виділено курсивом одну фразу давньоруською мовою – «за *други своя*»... Уже на прикладі аналізу цього оповідання підрадянського прозаїка варто знову задуматися над умовами творчості при комуністичному режимі в імперській Росії – країні «необмежених можливостей і неможливих обмежень всякої свободи», як писав Д. Донцов у праці «Культура примітивізму...» [2, 5].

У книзі «Історія та істина» французького філософа і літературознавця П. Рікера знаходимо судження про те, що митець виражає дух свого народу лише в тому випадку, якщо не має наміру це робити і якщо ніхто ним не командує. Бо якби йому можна було давати якісь вказівки, це означало б, що результати його творчості вже були виражені мовою повсякденної, технічної, політичної прози: його творчість була б тоді фальшивою творчістю [3, 303].

О. Довженком командували повсякчас, тому він мусив прикривати правду соцреалістичною «ширмою». Студії над прозою видатного майстра слова триватимуть.

ЛІТЕРАТУРА

1. Довженко О. Мати: Оповідання / Олександр Довженко // Довженко О. Твори : У 5-ти томах. – К. : Дніпро, 1984. – Т. 3. – С. 330–336.
2. Донцов Д. Культура примітивізму : (Головні підстави російської культури) / Дмитро Донцов. – Черкаси : Сіяч, 1918. – 39 с.
3. Рікер П. Історія та істина / Поль Рікер. – К. : ВД «КМ Academia», Університетське видавництво «Пульсари», 2001. – 396 с.

Наталія РАШКІ,
м. Ужгород

ПСИХОЛОГІЗМ РОМАНУ «ТАЄМНИЙ САД» Ф. Г. БЕРНЕТ

Творчість Френсіс Годгсон Бернет набула розголосу ще за її життя. Її присутність зберігається в літературі завдяки трьом знаковим творам для дітей: «Маленький лорд Фонтлерой» («Little Lord Fauntleroy», 1886), «Маленька принцеса» («Little Princess», 1905), а також «Таємний сад» («The Secret Garden», 1911). Саме ці три шедеври містять значимий потенціал для впливу на естетичний розвиток маленьких реципієнтів. Про це свідчить безперервний передрук «Маленької принцеси» і «Таємного саду», відображення цих історій в кіно та виставах, а також зацікавленість ними кожного наступного «найменшого» покоління [3, 18].

Щоб стати особистістю, людина повинна набути мовних, інтелектуальних і соціокультурних навичок. Психологи наголошують, що особистість – це результат соціалізації індивіда, який за своє досвід традицій, соціальних і культурних орієнтацій. Чим більше людина може засвоїти в процесі соціалізації, тим більш розвиненою особистістю вона стає. Водночас, слід зазначити: у кожній особистості наявні різні можливості для оволодіння складністю свого буття [1, 329–330]. «Таємний сад» Ф. Г. Бернет – це роман, в якому питання здоров'я посідає чи не найголовніше місце. Невід'ємною складовою твору є опис хвороб інвалідності та психічних розладів. Як показує

аналіз, письменниця використала цей засіб саме для того, щоб читач прагнув осмислити особливості психологічної трансформації головної героїні Мері Ленокс. З розвитком сюжету зміни Мері стають більш ніж очевидними: з малого грубого дівчиська вона перетворюється на більш свідому та дорослу дівчину. Після смерті батьків Мері переїжджає до дядька в Англію, де вона знайомиться з новими людьми та новим життям. Саме в дорозі і розпочинаються зміни в особистості Мері Ленокс. До маєтку дядька її супроводжує економка місіс Медлок, яка розповідає Мері про маєток, про її дядька та його важку долю. Вже тут можемо простежити трансформації в емоціях дівчини. Від почутої історії вона проймається цікавістю та жалем до дядька, що зовсім було на неї не схоже. Ось підтвердження з тексту: *«Усе це нагадувало їй сумну казку, що не зовсім збадьорило дівчину. Старий будинок з сотнею зачинених кімнат. І її горбатий дядько, який ні з ким не хоче бачитись! Дівчина прикусила губу, і почала думати про те, що її чекає попереду. А за вікном періщив дощ, що дуже відповідало стану засмученої Мері»* [2, 14] (переклад – Н. Р.).

Через деякий час Мері раптово дізнається про занедбаний сад дружини її дядька. Коли вона поступово відновлює його, в ній прокидаються почуття до всього живого і неживого. Вона стає жвавою, усміхненою. Про це свідчать наступні рядки: *«Мері ніколи не відчувала до себе жалю; вона навіть не мала кому пожалітись. Коли їй щось не подобалось, вона починала сердитись чи кидати зверхні погляди, бо ж вона так ненавиділа людей і все навколо. Але тепер весь світ довкола змінювався, ставав більш приязним до неї. Відтак у неї ще й з'явився сад, її найбільша радість»* [2, 74] (переклад – Н. Р.).

Наприкінці роману, Мері стає вже зовсім інакшою дитиною – особистістю. Вона стала уважною до себе, до оточуючих її людей, тварин. Переживаючи всі ці події, знайомство з садом, з Коліном, Мері зазнає докорінних змін. Дівчина навчилася слухати оточуючи, співчувати, стала щедрою, розсудливою. В неї з'явилися нові життєві цінності, вірні друзі. Вона змогла допомогти «повернутись» до життя не тільки собі, але й іншим героям. Про це свідчать наступні рядки: *«Доки Мері думала лише про те, як усім перечити, чи робити навпаки, доки все їй було байдуже та нецікаве – такою вона теж мало кому припадала до душі. Такій дівчинці можна було сподіватись лише на самотність та образу на увесь світ. Бо ж кому могло подобатись похмуре, непривітне дівча, яка лише те й робила, що всім наказувала, що робити? Але коли Мері знайомиться зі служницею Мартою, садівником Бенном, дівчина не лише змінилась сама, але й змінила світ навколо себе. Повернувши до життя сад, вона тим самим допомогла змінитись собі. Ці внутрішні зміни позначились і на її зовнішньому вигляді: зникла втома від себе та світу, з'явився рум'янець та блиск в очах»* [2, 223] (переклад – Н. Р.).

Епідемія холери, психічна хвороба Коліна, проблеми здоров'я, смерть батьків, самотність – усе це спричинило психологічне зростання Мері Ленокс, що пробудило її до реального життя. З одного боку, усі ці події створюють певну напругу у романі, а з іншого – виявляються корисними для головної героїні. Вона стає більш зрілою та людянішою, з'являються нові життєві пріоритети. На прикладі життєвого шляху героїні роману «Таємний сад» Ф. Г. Бернетт спостерігається процес формування особистості. Особистісне існування визначається тим, якими способами «Я-особа» вирішує ті чи інші проблеми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Перевертень Н. Феномен особистості в повісті Є. Гребінки «Доктор» / Н. С. Перевертень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://philology.knu.ua/library/zagal/Literaturoznavchi_studii_2010_29/328_333.pdf
2. Burnett F. «The secret garden» / F. H. Burnett. – London : Heinemann, 1911. –384 p.
3. Resler J. Sara's transformation: a textual analysis of Frances Hodgson Burnett's Sara Crewe and A little princess / J. Resler [Electronic resource]. – Access mode : <https://scholarworks.iupui.edu/bitstream/handle/1805/1614/Resler%20Thesis.pdf?sequence=1>